

extra religió
obligatòria

Allioli

QUADERNS DE L'ENSENYAMENT DEL PAÍS VALENCIÀ

Desembre 2003

**Religió
obligatòria?**

no, gràcies

Per què la campanya?

Característiques bàsiques

1. Es tracta d'una campanya informativa. **No és una campanya contra les religions. Respectem el dret de qualsevol persona a tindre, o no, creences religioses, siguin catòliques o de qualsevol altra religió.** No es tracta d'una guerra religiosa entre catòlics o no.

2. **La nova regulació és una imposició ideològica que debilita l'espai públic educatiu** entés com a currículum articulat de forma científica i acadèmica, currículum supervisat pels poders públics.

3. **Aquesta imposició vulnera els drets bàsics**, inclosos els drets de les persones, arrellegades per exemple en la formulació bàsica del Conveni internacional de la UNESCO on s'expressa de forma contundent que no es pot obligar "cap persona a rebre una instrucció religiosa incompatible amb les seues creences" (Art 5.1 b)

4. Els continguts previstos al currículum de l'àrea no tenen un caràcter acadèmic sinó **una orientació clarament conservadora de la religió.** I això afecta les garanties per a mantenir posicions ideològiques personals, però també de sociopolítica educativa.

5. Pretenem que la mobilització de la comunitat educativa influísca en l'administració educativa. El currículum aprovat pel MECD ha de ser desplegat per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports que ha d'optar, en ús de les seues competències, per ampliar el currículum o deixar-lo intacte. Fins ara ja existeix una orientació curricular als anomenats "estudis alternatius als ensenyaments de religió", aprovada el 1997 quan el president Camps era conseller.

6. El Ministeri i la jerarquia eclesiàstica argumenten que tots i totes (també els que opten per l'alternativa a la religió catòlica) han d'estudiar el "fet religiós" com a fenomen antropològic i històric, però amaguen que **els currículums actuals ja contenen elements bàsics de la cultura religiosa** en els àmbits respectius de la Geografia i Història, Llengua i Literatura, Filosofia i Ètica, etc.

¿Poden conviure sense conflicte dues versions d'una mateixa assignatura? ¿Són en realitat dues versions alternatives? o ¿són massa semblants? En aquest cas, traslladada aquesta contradicció al camp de la bioètica, la salut humana i el coneixement del propi cos, o els drets de les dones, ens portaria a un territori de continu conflicte. I la Constitució, article 27, garanteix que l'ensenyament bàsic és un dret que emana de l'espai públic, on les confessions religioses tenen **prerrogatives determinades que ara esdevenen il·limitades.**

¿Adoctrinament o estatus acadèmic?

Si l'assignatura té caràcter acadèmic, aleshores hauria de ser avaluable. I sembla difícil avaluar des d'una posició que no siga la **d'adoctrinament religiós.** ¿Com avaluar objectius educatius com "deducir del sacramento del matrimoni los valores de la entrega total, el compromiso de la procreación, la fidelidad y el sentido de la procreación" (1r ESO) o "adquirir el gusto por el buen obrar" (Infantil) o "saber relacionar la experiencia de la liberación de Israel con la presencia de Dios como padre amoroso" (3r ESO) ?

Però en la versió no confessional també trobem **aspectes clarament ideològics:**

- S'hi afirma que les religions monoteistes són resultat d'una evolució lògica i mantenen una superioritat enfront de les religions primitives. Religions com l'hinduisme o budisme són marginades del marc contemporani així com el diàleg ecumènic.

- La concepció cronològica és rígida i bloqueja l'estudi històric i temàtic. Per exemple, sols es tracta de forma històrica el cristianisme al tercer d'ESO amb el cristianisme primitiu i medieval i la reforma.

- Es margina els elements crítics no confessionals de la cultura humanística: les al·lusions a l'ateisme són connectades amb el totalitarisme.

- Les possibles connotacions negatives del "fet religiós", com la no menció a la Inquisició espanyola o les sectes religioses, queden suprimides.

- Els continguts curriculars, considerats globalment, mantenen uns clars desequilibris conceptuals lluny d'una idea respectuosa amb les diferències en les creences, o simplement ecumènica, obviant tot tractament conflictiu o amb connotacions pejoratives del "fet religiós".

A més, existeixen redundàncies poc coherents amb altres àrees, fins i tot amb epígrafs literals, com Ciències Socials o Filosofia.

¿Què passa a la resta de sistemes educatius de la Unió Europea?

És una altra de les qüestions més manipulades o simplement ignorades. **Resulta difícil trobar exemples com l'espanyol en l'àmbit de la Unió Europea.** Excepció feta de Grècia, Irlanda i alguns **landers** alemanys, no existeix una assignatura amb el mateix nivell acadèmic i horari que la resta, avaluable i computable pels expedients acadèmics. En la majoria dels casos no existeix religió o "alternativa" i els continguts de cultura religiosa s'assimilen en tot cas a l'àrea de Ciències Socials.

Religió obligatòria?

no, gràcies

El curs 2004-05 les administracions educatives pretenen imposar dins el currículum obligatori, des d'Infantil fins a Batxillerat, l'assignatura Societat, Cultura i Religió. En qual-sevol sistema educatiu modern i democràtic resulta inacceptable una ingerència d'aquesta envergadura, una imposició exercida des d'una confessió religiosa al conjunt de la societat.

El sistema educatiu espanyol encara pateix greus dependències del poder que l'Església catòlica ha acumulat en la història recent. La qüestió ha estat especialment funesta pel que fa a l'assignatura de Religió (catòlica) i a les successives "solucions" alternatives presentades en l'ensenyament públic, totes elles recorregudes i admeses a tràmit pel Tribunal Suprem i el Tribunal Constitucional.

La Llei de Qualitat (LOCE) ha complicat encara més el problema, en pretendre incloure l'assignatura Societat, Cultura Religió en dues versions, una confessional per als creients catòlics, i una altra suposadament "no confessional" per als que simplement no opten per la primera. Aquesta eixida esdevé dubtosa en coincidir els autors de les dues versions de l'assignatura. No existeix en la pràctica una alternativa a l'ensenyament de la religió catòlica: l'estructura de les dues versions és quasi idèntica i els continguts són molt similars. A més a més, es manté una visió clarament esbiaixada de les posicions laiques, amb una aposta decidida a favor de les posicions més retrògrades i integristes.

El Ministeri de Pilar del Castillo tracta d'aparentar una posició ponderada, plantejant el dret de l'alumnat d'accedir a una cultura bàsica sobre el fet religiós i el de les famílies a rebre una educació religiosa. Ningú no qüestiona que per accedir a uns sabers sobre la societat, la història o la literatura o estudiar els conflictes i els valors s'ha de posseir una cultura religiosa bàsica. Per això, matèries com

Ètica, Filosofia, Història, Literatura, Música o Llengua incorporen continguts i conceptes lligats al fet religiós. Pretendre resoldre alguns dels déficits dels joves amb la imposició d'una assignatura alineada amb l'ortodòxia catòlica més conservadora és una falta de respecte inadmissible, a més d'una violació flagrant de l'article 16 de la Constitució.

És difícil trobar un cas idèntic a l'espanyol en altres països de la Unió Europea: no hi ha cap assignatura de religió o alternativa avaluable amb el mateix horari que la resta de matèries i amb continguts controlats i supervisats per l'autoritat d'una confessió religiosa. Només a Grècia i a Irlanda hi ha un estatus semblant d'aquestes matèries. En cap estat, ni a la mateixa Itàlia, trobem una situació comparable.

STEPV-Iv inicia una campanya informativa específica dirigida a la comunitat educativa i a l'opinió pública sobre les greus conseqüències de l'actitud del Consell d'imposar l'adoctrinament religiós en els centres educatius, i exigeix una correcció immediata del currículum valencià. El Sindicat estudiarà la interposició davant dels tribunals de Justícia de recursos per la violació de drets constitucionals.

D'igual manera, mamprendrà iniciatives per a manifestar l'objecció de consciència, la desobediència pacífica, la insubmissió o el boicot davant les imposicions ideològiques de

l'Administració en aquesta matèria, i impulsarà un debat per a establir un currículum alternatiu.

El Sindicat, junt a la Confederació de STEs, participarà en les plataformes ciutadanes constituïdes en defensa d'una educació laica, i defensarà la supressió de la disposició adicional segona de la LOCE, que imposa l'obligatorietat de l'àrea de Religió. Finalment, denunciarà els acords subscrits entre Espanya i el Vaticà el 3 de gener de 1979, que atorguen unes prerrogatives inacceptables a l'Església catòlica.

El Claustre/ Assemblea de Professorat del centre

_____ de _____

Manifesta, davant la possible imposició de la matèria anomenada *Societat, Cultura i Religió* en els trams educatius d'Infantil, Primària, ESO i Batxillerat, el següent:

Que informats de l'obligatorietat d'aquesta assignatura per a l'alumnat que no opte per l'ensenyament de la religió catòlica per les disposicions de la LOCE i coneguts els continguts aprovats pel decret corresponent del BOE, publicat el 3 de juliol de 2003, i estant pendent el desplegament curricular per part de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports

MANIFESTEM que els esmentats continguts de l'assignatura *Societat, Cultura i Religió* no són en absolut neutrals i són incongruents amb el projecte educatiu d'un institut aconfessional i modern.

EXIGIM de l'administració educativa valenciana la correcció immediata de l'esmentat currículum en l'àmbit de les seues competències ja que, en cas contrari demanarem a tots els membres de la comunitat educativa iniciatives d'**OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA**, i ens reservem les mesures jurídiques pertinents per la violació de l'article 16.1 i 2 que garanteix la llibertat ideològica i religiosa.

_____ , _____ de 200

HONORABLE CONSELLER DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS

L'Associació de Mares i Pares del centre

_____ de _____

VOL MANIFESTAR, davant la possible imposició de la matèria anomenada *Societat, Cultura i Religió* en els trams educatius d'Infantil, Primària, ESO i Batxillerat, el següent:

Que coneguts els continguts de l'assignatura *Societat, Cultura i Religió*, les mares i els pares d'alumnat d'aquest centre educatiu expressem la nostra preocupació, ja que considerem que l'assignatura no és en absolut neutral i no respecta l'essencial llibertat de consciència

DEMANEM de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports una correcció immediata d'aquesta situació ja que, en cas contrari, prendrem iniciatives de **OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA** per la imposició de l'esmentada assignatura emplaçant tots els membres de la comunitat educativa a seguir-les. A més a més, ens reservem les iniciatives de caràcter jurídic per la violació de l'Article 16.1 i 2 de la Constitució que garanteix la llibertat ideològica i religiosa.

_____ , _____ de 200

HONORABLE CONSELLER DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS

Director: Joan Blanco. Coordinador: Santiago Estañan.
Cap de Redacció: Rafa Miralles. Disseny: Jordi Boluda.
Administració, Redacció, Publicitat: Juan de Mena, 18, bajo. 46008 València.
Tel. 96 391 91 47. Fax: 96 392 43 34.
Dipòsit legal V1454-1981. Franqueig concertat: 46/075

